

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 27.11.2002, sp. zn. 5 Cmo 343/2002, ECLI:CZ:VSPH:2002:5.CMO.343.2002.1

Číslo: 66/2003

Právní věta:

Je-li třeba pro řízení dokladu o doručení písemnosti, nelze soudní písemnost adresovat do dodávací schránky (do tzv. PO BOXu); jestliže tak soud přesto učiní, je náhradní doručení této písemnosti vyloučeno.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 27.11.2002

Spisová značka: 5 Cmo 343/2002

Číslo rozhodnutí: 66

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Doručování

Předpisy: § 46 odst. 2 předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Usnesením ze dne 22. 5. 2002 zastavil K r a j s k ý s o u d v Hradci Králové odvolací řízení o odvolání žalobce ve věci zaplacení 1 000 000 Kč s příslušenstvím. Usnesení je odůvodněno tím, že žalobce nezaplatil soudní poplatek za odvolání ani ve lhůtě soudem stanovené, a proto soud podle ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích řízení o odvolání zastavil.

Žalobce napadl usnesení včas podaným odvoláním, jímž se domáhá jeho zrušení a požaduje, aby bylo pokračováno v odvolacím řízení a odvolateli uložena povinnost zaplatit soudní poplatek. Uvádí, že žalobci ani jeho zmocněnci nebyla výzva soudu k zaplacení soudního poplatku doručena a ani nebyli informováni držitelem poštovní licence o uložení zásilky či vyzváni k jejímu vyzvednutí. Žalobci tedy nebyla dána možnost splnit poplatkovou povinnost ve smyslu zákona č. 549/1991 Sb. Zdůrazňuje, že odvoláním proti rozsudku dal najevo naprostý nesouhlas s výkladem soudu prvního stupně a je připraven po celou dobu od podání odvolání ke splnění poplatkové povinnosti. Usnesení o zastavení řízení považuje za velmi necitlivé, pokračující v tendenci směřující ke znevýhodnění žalobce v tomto sporu. Žádá odvolací soud o „zmírnění výkladu ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř., neboť tvrdostí zákona v porovnání s nedokonalým výkonem činnosti tzv. držitelem poštovní licence by neměly být dány možnosti pro poškozování žalobce - odvolatele“. Podle názoru odvolatele by se rigorózní výklad ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř. měl vztahovat na případy vykazující zcela zjevnou neochotu adresáta

zásilky převzít, a nikoliv na tento případ, v němž byly doposud zásilky bez problému přebírány. V tomto případě by tedy řízení nemělo být zastaveno, považuje to za necitlivé, nespravedlivé a za zjednodušený výklad ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř., ignorující snahu postižené strany domoci se i za cenu značných soudních poplatků spravedlivého rozhodnutí. Dodává, že „vzhledem k uvedeným skutečnostem žádá odvolací soud, aby v případě vrácení tohoto sporu soudu prvního stupně byl z dalšího rozhodování vyloučen soudce Mgr. T. L., neboť skutečnosti uvedené žalobcem v odvolání ze dne 8. 3. 2002 a v tomto odvolání nezaručují nestrannost a objektivnost tohoto soudce v rozhodování tohoto sporu“.

Žalovaní se k výzvě soudu prvního stupně k odvolání vyjádřili a navrhují jeho potvrzení. Konstatují, že soud vycházel z tzv. fikce doručení dle ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř. Tuto fikci mohl žalobce vyvrátit pouze prokázáním, že se v době doručování nezdržoval v místě doručení, žalobce nic takového v odvolání netvrdil, ani nepřítomnost v místě doručení neprokázal. Pouze obecně zpochybnil kvalitu doručování prostřednictvím České pošty, a. s.

Dodávají, že žalobce měl možnost zaplatit soudní poplatek nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení a soud by usnesení zrušil. Z obsahu žalobcova odvolání však vyplývá, že poplatek nezaplatil ani v odvolací lhůtě.

Odvolací soud přezkoumal napadené usnesení, zrušil je a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně v napadeném usnesení správně uvedl, že podle ustanovení § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb. v platném znění vzniká odvolateli poplatková povinnost podáním odvolání. K tomu odvolací soud dodává, že poplatek je podle § 7 odst. 1 citovaného zákona splatný vznikem poplatkové povinnosti, tedy již podáním odvolání.

Podle § 9 odst. 1 citovaného zákona, nebyl-li poplatek splatný podáním odvolání zaplacen, vyzve soud poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. V daném případě žalobce poplatek při podání odvolání nezaplatil, a proto jej soud na základě § 9 odst. 1 citovaného zákona usnesením správně vyzval k jeho zaplacení a stanovil mu k tomu lhůtu 3 dnů od doručení citovaného usnesení. Soud, který řízení pro nezaplacení soudního poplatku zastavil, vycházel z toho, že žalobci bylo citované usnesení doručeno náhradním způsobem, dle ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř. V daném případě, jak bude dále uvedeno, však podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení nebyly splněny. Z dodejky připojené ke spisu se podává, že usnesení vyzývající žalobce k zaplacení soudního poplatku za odvolání bylo doručováno na adresu JUDr. J. J., obecný zmocněnec, PO BOX 65, P.

Podle § 46 odst. 1 o. s. ř. fyzické osobě lze doručit písemnost v bytě, místě podnikání, na pracovišti nebo kdekoliv bude zastižena.

Podle odst. 2 citovaného ustanovení, nebyl-li adresát zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručí se jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě, působící v témže místě podnikání anebo zaměstnané na témže pracovišti, je-li ochotna obstarat odevzdání písemnosti. Není-li možno ani takto doručit, písemnost se uloží a adresát se vhodným způsobem vyzve, aby si písemnost vyzvedl. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Náhradní doručení je právní fikcí, která je podmíněna vyvratitelnou domněnkou, že se adresát v místě doručení v době doručení nachází.

Odvolací soud konstatuje, že doručení na PO BOX je nepřijatelné, neboť nejde o způsobilé doručení, nejde totiž o místo, kde se někdo zdržuje. Nelze tudíž vůbec na daný případ aplikovat ustanovení § 46 odst. 2 o. s. ř.

Za dané situace tedy usnesení, jímž byla žalobci stanovena lhůta k zaplacení odvolacího poplatku, nebylo žalobci vůbec doručeno a nebyly tedy splněny podmínky pro zastavení odvolacího řízení vymezené v § 9 odst. 2 zákona č. 549/1991 Sb. v platném znění.

Odvolací soud proto na základě § 221 odst. 1 o. s. ř. napadené usnesení, jímž bylo odvolací řízení zastaveno, zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení, v němž bude třeba postupem stanoveným v § 46 o. s. ř. žalobci výzvu k zaplacení odvolacího poplatku řádně doručit.

Pokud jde o žalobcem vznesenou námitku podjatosti soudce Mgr. T. L., nelze o ní zatím rozhodnout, neboť žalobce vůbec neuvedl, v čem je spatřován důvod pochybnosti o nepodjatosti jmenovaného soudce, jeho námitka je naprosto nekonkrétní, žalobce jen uvádí, „že skutečnosti uvedené žalobcem v odvolání ze dne 8. 3. 2002 a v tomto odvolání nezaručují nestrannost a objektivnost tohoto soudce v rozhodování tohoto sporu“.

Pokud by tedy žalobce na vznesené námitce trval, bylo by třeba, aby ji doplnil tak, aby obsahovala konkrétní skutečnosti, které dle jeho názoru zakládají pochybnosti o podjatosti soudce a které se týkají některé ze skutkových podstat vyloučení soudce vymezených v § 14 odst. 3 o. s. ř. Bylo by také potřebné, aby uvedl, kdy se o důvodu vyloučení dozvěděl, a aby označil důkazy, kterými mohou být prokázány skutečnosti zakládající důvod soudcova vyloučení.